



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Zuinglij fallacia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

sex diuersis modis velut iterum transfiguratur & explicat. Corpus enim aliquando sumit pro *Natura humana*, dicens. (a) Saluatorem corpus suum verum appellare cibum, non tamen carnem; sed naturam humanam intelligere quæ carnem assumpsit. Sed aliam ex eodem libro eiusdem interpretationem accipe. Air in hac actione *Saluatorem Carnis* voce uti, sed *Spiritum* intelligere, suam nempe diuinitatem: hoc modo in Apollinacitarum errorem incidens, humanam animam seu spiritum in Christo negantium, eiusque diuinitatem substituentium in animæ locum. Postea Sacramentalia hæc verba alium in sensum detorqueat, *Corpus pro morte & passione Saluatoris interpretans*: quam interpretationem ait sequentibus verbis confirmari, *Quod pro vobis tradetur*. Itaque ad Lutherum quoque scripsit, omnem hunc actum nihil aliud sibi videri quam mortis Saluatoris nostri commemorationem. Quasi si quis alicuius rei memoriæ edere possit, id quæ animæ & non corporis, cuius est accipere & edere, sit actio (b) Explosa ergo corporali manducatione, dicit *Panem & Carnem*, de quibus Saluator loquitur, nihil aliud esse quam fidem, nec corpus ore, sed spiritum percipis; vero in te ipsum Iesu Christi corpore ad dexteram Dei Patris in cælis manente, seque animæ tantum per fidem insinuante. Sic Zuinglius cum figura sua vel potius plurimis in unam rem conuolutis figuris & tropis Rhetoricis, quales nulli habentus oratores agnouerunt, sed subtilitas Sacramentariorum mundo induxit, ita ut qui induxerant se quid dicant, ipsi non intelligant. Verbo uno Zuinglius suo & nouo perceptionis modo delirabat, non memor eius quod à Cypriano multo meliori auctore dicitur. (b) *Panem quem Dominus discipulis porrexit, non figuram, sed naturam diuini verbi omnipotentia mutatum, carnem factum esse*. Theophylactus hæc in hanc præuidisse videtur, dicens: *Dominus non dixit, Panis quem dabo figura mea carnis est, sed, Caro mea est* Eoque recte credimus, *Panem ad prolationem verborum, mystica quadam benedictione & virtute Spiritus Sancti, in carnem Christi transmutari*. Si figura tantum sit, nihilo plus habemus quam ludæi; sicque ad umbratum seu figuratum sæculum relabemur. Deus ergo nos decepit, Corpus suum date se nobis dicens; & tamen nihil dans nisi figuram. Figuras ergo tantum Sacramentarij, quasi Chimæras aut umbras, manducant. Ideo hæc sententia Luthero quoque tam detestabilis visa est, ut ad Francofurtenses scribat, Vitam potius periculo exponendam, quàm sacramentum hoc è Zuingliani

cuiusquam manibus accipiendum esse. Audiens vero tot ineptias verborum illorum, *Hoc est corpus meum*, interpretationes, sine bile, quod mirum est, eas ita refutauit: *Illud rogamus Sacramentarios, inquiring, ut ne verborum illorum ullam probationem a nobis postulent. Quod si velint, postulent eam ab insensibilibus, qui septimum etatis annum attigerunt, & iam legere hæc verba in scholis didicerunt. Extant Biblia Hebraica, Græca & Latina. Monsrent ergo nobis in quibus scriptum sit, Hoc est signum mei corporis. Id si non possunt, taceant igitur, & scribendo tantisper cessent dum Biblia eiusmodi producantur, aut certis ac solidis rationibus probetur suam illam, veram esse interpretationem: ne toties illud usurpandum sit, Vbi est scriptura? si verba illa scriptura, Hoc est corpus meum, ipsis reclamare nolunt. Sic tunc Lutherus loquebatur. (eamque ob causam fortasse Zuinglius tam insigni falsimonia scripturam depiuarare non dubitauit.) Verum tamen Lutherus principia cum suis discipulis posuit, unde Sacramentarij sua dogmata hauserunt & confirmarunt. nam A. 1525. Pomeranus & Melächtho Theses suas blasphemias contra missam edidit & Lutherus Dominica aduentus, quæ fuit 3. Decemb. orationem habuit de summa blasphemia; id est canone Missæ, quæ typis confestim est vulgata. Si igitur ex Lutheri sententia, per consecrationem non fiat conversio panis in Christi corpus; utique panis qui erat subsistit, & is manducatur, si sumitur, non vero corpus Christi, quod ipsum est dogma Sacramentariorum, dicamus igitur Lutherum posuisse antecedens, unde Sacramentarij deduxerunt consequens*

III. Quis vero credat, in quenquam hominem tantam audaciam cadere atque impudentiam, ut testamentum Saluatoris nostri eodem modo quo Zuinglius, corrumpere ausit? Mihi ipsi Lutheranus quidam, in Ducis Mainij comitatu, dum Castellonij muri quatantur, Testamentum nouum Germanica lingua in forma octaua Tiguri An. MDXXV. à Christophoro Froschouero impressum monstrauit; in quo textus omnium Euangelistarum vbi de Cæna Dominicæ institutione scribunt, (a) & verba hæc, *Hoc est corpus meum. Hic est sanguis meus*, ita Germanicè reddita erant, *Das bedeutet*

a In expos. de Euchar. b Lib. 1. Inst. de Cæna c Lib. de Cæna Domini & prima Inst. d In o. cap. Ioan & super Matth. e In Defens. de Cæna. Vide Sel. nec. contra Peuc. de Verb. 5. Cæna. & in Padag. Schlusself. lib. 4. contra Calvinist. Theolog. Alber. l. 4. histor. Carlstad. f Becæ. Tit. 6. de Sacram. 4. 6. fol. 344.

meum Leib/ Dasz bedeuet mein Blut/ id est, Hoc significat corpus, Hic significat sanguinem meum. Quam tu, quæso, audaciam, quam fallitatem huic patem inuenies? Cardinalis Hosius in Tractatu de Hæresibus sui temporis, (a) testatur fuisse quosdam qui pro verbis, Hoc est corpus meum, substituerint. Hic est panis meus: itemque alios, qui vinum & panem nihil prodesse dixerint; eoque sufficere vt Eucharistia interiore animi motu percipiatur. Laetus Polonus ita interpretatur, Hoc, id est, Hic actus Cœnæ est meum corpus. Non minus vero audacter, quem Lutherus, Rotmannus, Menno & Carolstadius, asseuerat Zuinglius, hanc doctrinam à Spiritu Sancto se accepisse. Certus, inquit, (b) sum, Doctrinam meam à Deo venisse, quam Dominus reuelante S. Spiritu & me Mundo voluit annunciari. At si hoc verum est, Zuingli, vnde fluctuatio illa tua, quæ passim in libris tuis apparet, & quam ipse etiam in libro De Vera & falsa Religione fateris? Alium quoque tum Zuinglius librum edidit, Subsidium de Eucharistia inscriptum: Scriptaque sua omnia vernaculâ linguâ publicauit, vt nempe omnes Sacramentariam Theologiam addiscere possent. Quia vero non ignorabat opinionem suam à Luthero reprobari, in Præfatione eius libri ait, (c) esse quosdam ita inuidos, obstinatos & malignos, vt si videant veritatem ab alijs, quam ab ipsis annunciari, maledicere, calumniari, & tamquam furiosi insectari non cessent. Sed puteum inspiciamus, vnde nouus hic Democritus veritatem suæ doctrinæ hausit.

IV. Narrat ipse, sibi verborum illorum, Hoc est corpus meum, sensum expendenti spiritum apparuisse (ater an albus fuerit, nescire) qui nodum hunc ipsi soluerit, ac verum intellectum monstrarit. Hoc loco Ioachimus VVestphalus Luthcranus Sacramentariorum doctrinæ valde illudit, (d) vt potestali Monitore seu spiritu innixæ, de quo albus ater fuerit, nescitur. Schlüsselburgius vero, (e) Euentum monstrare ait, doctorem hunc Zuinglij, quem cognoscere non poterit, cacodæmonem fuisse. Ex hacigitur Zuinglij & maligni spiritus familiaritate ac velut coniugio Calvinismus fuit progeneratus. Et hanc ob causam fortè Lutherus Zuinglio dæmonis familiaritatem exprobat, vt Tigurini ipsi non dissentent. Sed ad confutandam eorum impudentiam qui hoc à Catholicis & Lutheranis in odium Zuinglij confectum esse aiunt, placet ipsius verba adscribere.

Quum vero, inquit, tredecima Aprilis lux appeteret (Vera narro, adeoque vera, vt citare volentem conscien-

tia cogat effundere quod Dominus impertijt, non ignorans quantum me contumeliosis risibus que exponam) cum, inquit, tredecima lux Aprilis mensis appeteret, visus sum mihi in somno multo cum radio denuo contendere cum aduersario scriba, sicque obmutuisse, vt quod verum scirem, negante lingua beneficium suum, proloqui non possem: qui me angores, vt solent nonnunquam fallaci illudere nocte (nihil enim altius quam somnium narramus, quod ad nos attinet; tamen si leue non sit quod per somnium didicimus gratiâ Dei, in cuius solius gloriâ ista prodimus) vehementer turbare videbatur. Ibi & τὸ τὸν αὐτὸν ἄλλος ἄλλος visus est monitor adesse. Ater fuerit an albus, nihil memini, somnium enim narro qui diceret: Quis, igitur, aures respondes ei? Exodi xxi. scribitur; Est enim Phate; hoc est, Transitus Domini. Protinus vt hoc phantasma visum est, simul expergesio, & de lecto exsilio, locum apud septuaginta vndique primum circumspicio; ac de eo coram tota concione pro virili edissero. Vide figuratiuum corporis Christi receptionem, incertum ab angelo an diabolo reuelatam. Quam bene putas (inquit VVestphalus in Apologia contra Caluinum) fundamento hoc fides nostra nitetur? Animarum nostrarum saluti nunquid bene prospectum erit, si somniatori credamus, cui Monitor apparuerit, quem ater an albus fuerit, ipse nescit? Eia vero, idamus ei, & credamus, verbum Est in S. scriptura accipiendum esse pro significat, & corpus pro simbolo corporis. Abite, abite cum somnijs vestris, & nigris Monitoribus; nos Dei filio auscultamus & credimus, de quo Pater ipse de caelo clamat, Hunc audite. (f) Memini me aliquando in horreo quodam vbi Calvinistæ conciones suas habebant, vidi se forte fortuna Zuinglij Opera mensæ imposta: quibus ego apertis, hunc ipsum locum Prædicanti ostendi, vbi diabolus Zuinglio apparuisse, & Corpus Christi in cœna nihil quam figuram esse corporis, reuelasse dicitur; vnde ille irâ & pudore vehementer fuit affectus. Ille bonum, ego malum fuisse angelum contendebam. Vbi cumque enim & quotiescumque in S. litteris angeli Patriarchis, Prophetis & fidelibus apparuisse dicuntur, ea forma semper apparuerunt, vt angelos Domini fuisse facile cognosci posset, neque de ipsis aut ipsorum

ma a-
a Hos lib 1. de hæres. ad Reg. Polon fol. 428. lit. n. n. 4. b Tom. 2. in Act. disp. Tigur. c Contra Luth. in præfat. d Apol. contra Caluin. e De Spiritu Zuingli. in præfat. Vlenberg. causs. 5. cap. 5. & causs. 21. cap. 21. pag. 75. 6. Zuing lib. Subsidi. Eucharistic. d. ij. b. D. iij. a. f Vide Schlüsselb. lib. 4. Append. Theol. Calvinist.